

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 102 · 30. september
Sesjonen 2023–2024

Møte mandag den 30. september 2024 kl. 14

President: Masud Gharahkhani

Dagsorden (nr. 102):

1. Referat

Presidenten [14:00:06]: Det foreligger to permisjonssøknader:

- fra Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe om permisjon for representanten Andreas Sjalg *Unneland* mandag 30. september for å delta i Europarådets parlamentarikerforsamlings fjerde delsejón i Strasbourg, Frankrike
- fra Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe om permisjon for representanten Freddy André *Østegård* mandag 30. september for å delta på sjefskurs ved Forsvarets høyskole

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende varerepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:

For Oslo: Cato Brunvand *Ellingsen*

For Østfold: Åse Kristina *Heien*

Presidenten [14:00:45]: Cato Brunvand Ellingsen og Åse Kristina Heien er til stede og vil ta sete.

Fra Statsministerens kontor foreligger følgende brev til Stortinget, datert 23. august 2024:

«I dag klokken 11.00 ble det avholdt statsråd på Det kongelige slott under ledelse av Hans Majestet Kongen.

Det ble truffet følgende vedtak om endringer i regjeringen mv.:

Statsministerens kontor:

1. Statssekretær Tore Onshuus Sandvik gis avskjed i nåde som statssekretær for statsråd Cecilie Terese Myrseth i Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 2. september 2024.
2. Statssekretær Tore Onshuus Sandvik konstitueres som statsråd og overtar bestyrelsen av Klima- og miljødepartementet i den perioden statsråd Andreas Bjelland Eriksen avvikler foreldrepermisjon.
3. Statssekretærene Kjersti Bjørnstad og Sigrun Gjerløw Aasland konstitueres som statssekretærer for konstituert statsråd Tore Onshuus Sandvik i Klima- og miljødepartementet i perioden statsråd Bjelland Eriksen er fraværende.
4. En midlertidig rangordning for regjeringens medlemmer fastsettes i samsvar med vedlagte forslag. Rangordningen gjelder for den perioden statsråd Bjelland Eriksen avvikler foreldrepermisjon.»

Det refererte brevet foreslås vedlagt protokollen. – Det anses vedtatt.

Stortinget har videre fått opplyst fra Statsministerens kontor at statsråd Andreas Bjelland Eriksen avvikler foreldrepermisjon i tiden fra og med 2. september til og med 31. desember.

Statsråd Lubna Bobby Jaffery overbrakte 6 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten [14:03:31]: Representanten Nils T. Bjørke vil framsette to grunnlovsforslag.

Nils T. Bjørke (Sp) [14:03:45]: På vegner av representantane Marit Arnstad, Audun Lysbakken, Kirsti Leirtrø, Kathrine Kleveland, Marit Knutsdatter Strand og meg sjølv har eg æra av å setja fram eit grunnlovsframlegg om endring i § 112 om vern av dyrka og dyrkande mark.

På vegner av representantane Sigbjørn Gjelsvik, Per Olaf Lundteigen, Per Martin Sandtrøen og meg sjølv å setje fram eit grunnlovsframlegg om endring i § 120 a om pengeining.

Presidenten [14:04:15]: Representanten Irene Ojala vil framsette et grunnlovsforslag.

Irene Ojala (PF) [14:04:29]: I dag er det en glede for meg å fremme et grunnlovsforslag om ny § 111 om rett til nødvendig helsehjelp og trygg fødsel.

Presidenten [14:04:42]: Representanten Bjørnar Moxnes vil framsette et grunnlovsforslag.

Bjørnar Moxnes (R) [14:04:59]: Jeg vil på vegne av representantene Sofie Marhaug, Marie Sneve Martinussen og meg selv fremme grunnlovsforslag om endring i §§ 26 og 115 om å avklare terskelen for suverenitetsavståelse.

Presidenten [14:05:16]: Representanten Svein Harberg vil framsette et grunnlovsforslag.

Svein Harberg (H) [14:05:26]: Jeg har gleden av, på vegne av representantene Masud Gharahkhani, Nils T. Bjørke, Morten Wold, Kari Henriksen, Ingrid Fiskaa og meg selv, å fremme grunnlovsforslag om endring i Grunnlovens tittel og i §§ 2, 3, 6, 9, 13, 16, 17, 21, 26, 28, 30, 45, 67, 74, 80, 86, 88, 90, 114, 115 og 121 om retting av språklige feil og inkonsistenser.

Presidenten [14:05:46]: Representanten Ine Eriksen Søreide vil framsette et grunnlovsforslag.

Ine Eriksen Søreide (H) [14:06:03]: På vegne av representantene Åsmund Aukrust, Audun Lysbakken og meg selv har jeg gleden av å framsette et grunnlovsfor-

slag om endring i §§ 25, 26 og 75 g om forsvarsmakten og utenriksstyret.

Presidenten [14:06:19]: Representanten Audun Lysbakken vil framsette tre grunnlovsforslag.

Audun Lysbakken (SV) [14:06:33]: På vegne av representanten Ingrid Fiskaa og meg selv har jeg gleden av å sette fram grunnlovsforslag om endring i §§ 25 og 26 om krav om Stortingets samtykke for bruk av norske styrker i utlandet og om konsultasjoner mellom Stortinget og regjeringen i viktige utenriks- og forsvarsaker.

På vegne representanten Kari Elisabeth Kaski og meg selv har jeg gleden av å legge fram grunnlovsforslag om endring i §§ 12, 50 og 61 om innføring av 16 års stemmerettsalder.

På vegne av representantene Marian Hussein, Kari Elisabeth Kaski, Torgeir Knag Fylkesnes og meg selv har jeg gleden av å fremme grunnlovsforslag om endring i § 49 og ny § 75 a om folkeforslag og folkeavstemninger.

Presidenten [14:07:27]: Representanten Grete Wold vil framsette to grunnlovsforslag.

Grete Wold (SV) [14:07:42]: På vegne av representantene Tobias Drevland Lund, Une Bastholm, Sivert Bjørnstad, Heidi Nordby Lunde, Åsmund Aukrust, Ingvild Wettrhus Thorsvik og meg selv vil jeg framsette et grunnlovsforslag om endring i §§ 1, 3–9, 11–15, 17–32, 34–37, 39–41, 43–48, 62, 67–69, 74–82, 86, 90 og 121 om republikk.

På vegne av representantene Kari Elisabeth Kaski, Guri Melby, Grunde Almeland og meg selv vil jeg fremme grunnlovsforslag om endring i §§ 2, 4, 9, 16 og 44, ny §99 og endring i tittel på kapittel B om å fullføre skillet mellom staten og Den norske kirke.

Presidenten [14:08:11]: Representanten Frode Jacobsen vil framsette fem grunnlovsforslag.

Frode Jacobsen (A) [14:08:30]: På vegne av representantene Grunde Almeland, Audun Lysbakken og meg selv har jeg gleden av å fremme grunnlovsforslag om endring i § 96 om uavhengig påtalemyndighet.

På vegne av representantene Kirsti Leirtrø, Kari Henriksen, Mani Hussaini, Linda Monsen Merkesdal og meg selv vil jeg fremme grunnlovsforslag om ny § 111 om grunnlovsfesting av allemannsretten.

På vegne av representantene Bjørnar Skjæran, Nils T. Bjørke, Geir Adelsten Iversen og meg selv vil jeg fremme grunnlovsforslag om ny § 112 a om viltlevende marine ressurser.

På vegne av representantene Kirsti Leirtrø, Kari Henriksen og meg selv vil jeg fremme grunnlovsforslag

om endring i § 121 om prosedyren for framsettelse og behandling av grunnlovsforslag.

Og til sist har jeg, på vegne av meg selv, gleden av å fremme grunnlovsforslag om ny § 113 a om å kodifisere begrensingsadgangen i Grunnlovens menneskerettsbestemmelser.

Presidenten [14:09:40]: Representanten Peter Frølich vil framsette tre grunnlovsforslag.

Peter Frølich (H) [14:09:56]: På vegne av representantene Svein Harberg, Frode Jacobsen, Nils T. Bjørke, Carl I. Hagen, Audun Lysbakken, Seher Aydar, Grunde Almeland, Lan Marie Nguyen Berg og meg selv vil jeg legge fram grunnlovsforslag om endring i § 121 om prosedyren for grunnlovsendringer.

På vegne av representanten Frode Jacobsen og meg selv vil jeg legge fram grunnlovsforslag om endring i § 96 om uavhengig offentlig påtale.

På vegne av representanten Audun Lysbakken og meg selv vil jeg legge fram grunnlovsforslag om endring i § 90 om dommerutnevnelser.

Presidenten [14:10:34]: Representanten Sverre Myrli vil framsette et grunnlovsforslag.

Sverre Myrli (A) [14:10:47]: På vegne av representantene Carl I. Hagen, Marit Arnstad, Trond Helleland, André N. Skjelstad, Kjell Ingolf Ropstad og meg selv vil jeg fremme grunnlovsforslag om endring i § 41 om at tronfølgerens førstefødte kan fungere som regent etter oppnådd myndighetsalder.

Presidenten [14:11:17]: Representanten Marie Sneve Martinussen vil framsette to grunnlovsforslag.

Marie Sneve Martinussen (R) [14:11:30]: På vegne av representantene Seher Aydar, Bjørnar Moxnes og meg selv vil jeg fremme grunnlovsforslag om endring i § 50 og ny § 75 n om at folk kan fremme borgerforslag for behandling i Stortinget.

På vegne av representanten Seher Aydar og meg selv vil jeg fremme grunnlovsforslag om endring i §§ 49 og 76 om rådgivende folkeavstemninger.

Presidenten [14:12:00]: Representanten Grunde Almeland vil framsette et grunnlovsforslag.

Grunde Almeland (V) [14:12:13]: På vegne av representantene Frode Jacobsen, Rasmus Hansson og meg selv vil jeg framsette et grunnlovsforslag om ny § 113 b om grunnlovsfesting av derogasjon.

Presidenten [14:12:22]: Representanten Birgit Oliine Kjerstad vil framsette to grunnlovsforslag.

Birgit Oline Kjerstad (SV) [14:12:45]: På vegner av representantane Dag-Inge Ulstein, Tobias Drevland Lund, Une Bastholm, Lan Marie Nguyen Berg, Marian Hussein og meg sjølv vil eg setje fram grunnlovsforslag om endring i § 93 om grunnlovsfesting av retten til å søkje asyl.

På vegner av representantane Kirsti Bergstø, Grete Wold og meg sjølv vil eg setje fram grunnlovsforslag om ny § 111 om retten til bustad.

Presidenten [14:13:26]: Representanten Une Bastholm vil framsette tre grunnlovsforslag.

Une Bastholm (MDG) [14:13:39]: På vegne representantane Lan Marie Nguyen Berg, Rasmus Hansson, Lars Haltbrekken og meg selv har jeg gleden av å framsette grunnlovsforslag om endring i § 112 om at saker om inngrep i natur av særlig verdi skal behandles av Stortinget.

På vegne av representanten Lan Marie Nguyen Berg og meg selv har jeg gleden av å framsette et grunnlovsforslag om ny § 120 b om grunnlovsfesting av dyrs egenverdi.

Til slutt vil jeg på vegne av representantane Lars Haltbrekken, Linda Monsen Merkesdal og meg selv fremme grunnlovsforslag om ny § 111 om grunnlovsfesting av allemannsretten.

Presidenten [14:14:18]: Representanten Helge André Njåstad vil framsette et grunnlovsforslag.

Helge André Njåstad (FrP) [14:14:36]: På vegner av representantane Erlend Wiborg, Hans Andreas Limi, Bård Hoksrud og meg sjølv har eg gleda av å setja fram eit grunnlovsforslag om endring i § 97 om at «ingen lov må gis tilbakevirkende kraft».

Presidenten [14:14:53]: Representanten Carl I. Hagen vil framsette to grunnlovsforslag.

Carl I. Hagen (FrP) [14:15:16]: På vegne av meg selv vil jeg fremme grunnlovsforslag om endring i § 59 om høyere sperregrense for utjevningsmandat.

På vegne av meg selv vil jeg også fremme grunnlovsforslag om endring i § 89 om Høyesteretts initiativrett.

Presidenten [14:15:45]: Representanten Ingvild Kjerkol vil framsette et grunnlovsforslag.

Ingvild Kjerkol (A) [14:16:03]: På vegne av representantane Frode Jacobsen, Kari Henriksen, Kirsti Leirtrø, Anette Trettebergstuen, Kamzy Gunaratnam og meg selv vil jeg fremme grunnlovsforslag om ny § 103 om rett til selvbestemt abort.

Presidenten [14:16:23]: Representanten Ingrid Fiskaa vil framsette et grunnlovsforslag.

Ingrid Fiskaa (SV) [14:16:38]: På vegner av representantane Marian Hussein, Lars Haltbrekken, Birgit Oline Kjerstad, Kirsti Bergstø og meg sjølv har eg gleda av å fremja eit grunnlovsforslag om endring i § 25 om forbod mot atomvåpen på norsk jord.

Presidenten [14:16:57]: Representanten Seher Aydar vil framsette et grunnlovsforslag.

Seher Aydar (R) [14:17:11]: På vegne av representanten Bjørnar Moxnes og meg selv vil jeg fremme grunnlovsforslag om endring i §§ 25 og 26 om bruk av forsvarsmakten utenfor rikets grenser og regjeringens plikt til å konsultere Stortinget.

Presidenten [14:17:27]: Representanten Mona Fagerås vil framsette et grunnlovsforslag.

Mona Fagerås (SV) [14:17:44]: På vegne av representanten Torgeir Knag Fylkesnes og meg selv vil jeg framsette et grunnlovsforslag om ny § 112 a om at de villevende marine ressursene tilhører fellesskapet og skal komme kystsamfunnene til gode.

Presidenten [14:18:05]: Representanten Per Olaf Lundteigen vil framsette et grunnlovsforslag.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [14:18:21]: På vegne av meg sjøl fremmer jeg grunnlovsforslag om endring i § 121 om prosedyren for grunnlovsendring.

Presidenten [14:18:30]: Grunnlovsforslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [14:18:36]

Referat

1. (415) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om endringer i barnetrygdloven og midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina (videreføring m.m.) (Lovvedtak 95 (2023–2024))
 2. lov om endringer i integreringsloven, folketrygdloven og tannhelsetjenesteloven (innstramminger) (Lovvedtak 94 (2023–2024))
 3. lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Akademikerne og staten v/ Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet og arbeidstvisten mellom Unio og staten v/ Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i forbindelse med Statsoppjøret 2024 (Lovvedtak 104 (2023–2024))

4. lov om endringer i gjeldsordningsloven mv. (effektivisering og forenkling av gjeldsordningsprosessen) (Lovvedtak 88 (2023–2024))
5. lov om endringer i ekteskapsloven (forbud mot ekteskap mellom nære slektninger) (Lovvedtak 90 (2023–2024))
6. lov om omdanning av Opplysningsvesenets fond til aksjeselskap (Lovvedtak 89 (2023–2024))
7. lov om endring i folketrygdloven (styrking av fedres rett til foreldrepenger) (Lovvedtak 91 (2023–2024))
8. lov om endringer i finansmarkedslovgivningen (samleproposisjon) (Lovvedtak 92 (2023–2024))
9. lov om endringer i skatteloven (Lovvedtak 97 (2023–2024))
10. lov om endring i folketrygdloven (Lovvedtak 98 (2023–2024))
11. lov om endringer i svalbardskatteloven (Lovvedtak 99 (2023–2024))
12. lov om endringer i merverdiavgiftsloven (Lovvedtak 100 (2023–2024))
13. lov om endring i lov 20. desember 2023 nr. 98 om endringer i skatteloven (Lovvedtak 101 (2023–2024))
14. lov om endringer i suppleringskatteloven (Lovvedtak 102 (2023–2024))
15. lov om Statens fond i Tromsø (Lovvedtak 103 (2023–2024))
16. lov om endringer i legemiddeloven og apotekloven (styrket legemiddelberedskap m.m.) (Lovvedtak 73 (2023–2024))
17. lov om bærekraftige produkter og verdikjeder (bærekraftige produkter-loven) (Lovvedtak 93 (2023–2024))
18. lov om endringer i luftfartsloven (ubemannet luftfart mv.) (Lovvedtak 96 (2023–2024))
– er sanksjonert under 25. juni 2024
Enst.: Vedlegges protokollen.
2. (416) Grunnlovsframlegg frå Nils T. Bjørke, Sigbjørn Gjelsvik, Per Olaf Lundteigen og Per Martin Sandtrøen om endring i § 120 a (om pengeeining) (Dokument 12:6 (2023–2024))
3. (417) Grunnlovsframlegg frå Marit Arnstad, Nils T. Bjørke, Audun Lysbakken, Kirsti Leirtrø, Kathrine Kleveland og Marit Knutsdatter Strand om endring i § 112 (om vern av dyrka og dyrkande mark) (Dokument 12:7 (2023–2024))
4. (418) Grunnlovsforslag fra Irene Ojala om ny § 111 (om rett til nødvendig helsehjelp og trygg fødsel) (Dokument 12:8 (2023–2024))
5. (419) Grunnlovsforslag fra Bjørnar Moxnes, Marie Sneve Martinussen og Sofie Marhaug om endring i §§ 26 og 115 (om å avklare terskelen for myndighetsavståelse) (Dokument 12:9 (2023–2024))
6. (420) Grunnlovsforslag fra Masud Gharahkhani, Svein Harberg, Nils T. Bjørke, Morten Wold, Kari Henriksen og Ingrid Fiskaa om endring i Grunnlovens tittel og i §§ 2, 3, 6, 9, 13, 16, 17, 21, 26, 28, 30, 45, 67, 74, 80, 86, 88, 90, 114, 115 og 121 (om retting av språklige feil og inkonsistenser) (Dokument 12:10 (2023–2024))
7. (421) Grunnlovsforslag fra Ine Eriksen Søreide, Åsmund Aukrust og Audun Lysbakken om endring i §§ 25, 26 og 75 bokstav g (om forsvarsmakten og utenriksstyret) (Dokument 12:11 (2023–2024))
8. (422) Grunnlovsforslag fra Audun Lysbakken og Ingrid Fiskaa om endringer i §§ 25 og 26 (om krav om Stortingets samtykke for bruk av norske styrker i utlandet og om konsultasjoner mellom Stortinget og regjeringen i viktige utenriks- og forsvarssaker) (Dokument 12:12 (2023–2024))
9. (423) Grunnlovsforslag fra Grete Wold, Tobias Drevland Lund, Une Bastholm, Sivert Bjørnstad, Heidi Nordby Lunde, Åsmund Aukrust og Ingvild Wettrhus Thorsvik om endring i §§ 1, 3 til 9, 11 til 15, 17 til 32, 34 til 37, 39 til 41, 43 til 48, 62, 67 til 69, 74 til 82, 86, 90 og 121 (om republikk) (Dokument 12:13 (2023–2024))
10. (424) Grunnlovsforslag fra Frode Jacobsen, Kirsti Leirtrø og Kari Henriksen om endring i § 121 (om endring av prosedyren for fremsettelse og behandling av grunnlovsforslag) (Dokument 12:14 (2023–2024))
11. (425) Grunnlovsforslag fra Peter Frølich, Svein Harberg, Frode Jacobsen, Nils T. Bjørke, Carl I. Hagen, Audun Lysbakken, Seher Aydar, Grunde Almeland og Lan Marie Nguyen Berg om endring i § 121 (om prosedyren for grunnlovsendringer) (Dokument 12:15 (2023–2024))
12. (426) Grunnlovsforslag fra Sverre Myrli, Carl I. Hagen, Marit Arnstad, Trond Helleland, André N. Skjelstad og Kjell Ingolf Ropstad om endring i § 41 (om at tronfølgerens førstefødte kan fungere som regent etter oppnådd myndighetsalder) (Dokument 12:16 (2023–2024))
13. (427) Grunnlovsforslag fra Marie Sneve Martinussen og Seher Aydar om endring i §§ 49 og 76 (om rådgivende folkeavstemninger) (Dokument 12:17 (2023–2024))
14. (428) Grunnlovsforslag fra Frode Jacobsen om ny § 113 a (om å kodifisere begrensningsadgangen i Grunnlovens menneskerettighetsbestemmelser) (Dokument 12:18 (2023–2024))

15. (429) Grunnlovsforslag fra Grunde Almeland, Frode Jacobsen og Rasmus Hansson om ny § 113 b (grunnlovsfesting av derogasjon) (Dokument 12:19 (2023–2024))
16. (430) Grunnlovsforslag fra Frode Jacobsen, Bjørnar Skjæran, Nils T. Bjørke og Geir Adelsten Iversen om ny 112 a (om viltlevende marine ressurser) (Dokument 12:20 (2023–2024))
17. (431) Grunnlovsforslag fra Frode Jacobsen, Grunde Almeland og Audun Lysbakken om endring av § 96 (om uavhengig påtalemyndighet) (Dokument 12:21 (2023–2024))
18. (432) Grunnlovsforslag fra Frode Jacobsen, Kirsti Leirtrø, Kari Henriksen, Mani Hussaini og Linda Monsen Merkesdal om ny § 111 (om grunnlovsfesting av allemannsretten) (Dokument 12:22 (2023–2024))
19. (433) Grunnlovsforslag fra Birgit Oline Kjerstad, Marian Hussein, Lan Marie Nguyen Berg, Une Bastholm, Tobias Drevland Lund og Dag-Inge Ulstein om endring i § 93 (om grunnlovsfesting av retten til å søke asyl) (Dokument 12:23 (2023–2024))
20. (434) Grunnlovsforslag fra Une Bastholm og Lan Marie Nguyen Berg om ny § 120 b (om grunnlovsfesting av dyrs egenverdi) (Dokument 12:24 (2023–2024))
21. (435) Grunnlovsforslag fra Une Bastholm, Lan Marie Nguyen Berg, Rasmus Hansson og Lars Haltbrekken om endring i § 112 (om at saker om inngrep i natur av særlig verdi skal behandles av Stortinget) (Dokument 12:25 (2023–2024))
22. (436) Grunnlovsforslag fra Helge André Njåstad om endring i § 97 (om at ingen lov må gis tilbakevirkende kraft) (Dokument 12:26 (2023–2024))
23. (437) Grunnlovsforslag fra Carl I. Hagen om endring i § 59 (om høyere sperregrense for utjevningsmandater) (Dokument 12:27 (2023–2024))
24. (438) Grunnlovsforslag fra Kirsti Bergstø, Grete Wold og Birgit Oline Kjerstad om ny § 111 (om retten til bolig) (Dokument 12:28 (2023–2024))
25. (439) Grunnlovsforslag fra Lars Haltbrekken, Une Bastholm og Linda Monsen Merkesdal om ny § 111 (om grunnlovsfesting av allemannsretten) (Dokument 12:29 (2023–2024))
26. (440) Grunnlovsforslag fra Frode Jacobsen, Kari Henriksen, Kirsti Leirtrø, Anette Trettebergstuen, Ingvild Kjerkol og Kamzy Gunaratnam om ny § 103 (om rett til selvbestemt abort) (Dokument 12:30 (2023–2024))
27. (441) Grunnlovsframlegg frå Marian Hussein, Lars Haltbrekken, Birgit Oline Kjerstad, Kirsti Bergstø og Ingrid Fiskaa om endring i § 25 (om forbod mot atomvåpen på norsk jord) (Dokument 12:31 (2023–2024))
28. (442) Grunnlovsforslag fra Marie Sneve Martinussen, Seher Aydar og Bjørnar Moxnes om endring i § 50 og ny § 75 n (om at folk kan fremme borgerforslag for behandling i Stortinget) (Dokument 12:32 (2023–2024))
29. (443) Grunnlovsforslag fra Bjørnar Moxnes og Seher Aydar om endring i §§ 25 og 26 (om bruk av forsvarsmakten utenfor rikets grenser og regjeringens plikt til å konsultere Stortinget) (Dokument 12:33 (2023–2024))
30. (444) Grunnlovsforslag fra Grete Wold, Kari Elisabeth Kaski, Guri Melby og Grunde Almeland om endring i §§ 2, 4, 9, 16 og 44, ny § 99 og endring i tittel på kapittel B (om å fullføre skillet mellom staten og Den norske kirke) (Dokument 12:34 (2023–2024))
31. (445) Grunnlovsforslag fra Audun Lysbakken og Kari Elisabeth Kaski om endring i §§ 12, 50 og 61 (om innføring av 16 års stemmerettsalder) (Dokument 12:35 (2023–2024))
32. (446) Grunnlovsforslag fra Peter Frølich og Frode Jacobsen om endring i § 96 (om uavhengig offentlig påtale) (Dokument 12:36 (2023–2024))
33. (447) Grunnlovsforslag fra Audun Lysbakken, Marian Hussein, Kari Elisabeth Kaski og Torgeir Knag Fylkesnes om endring i § 49 og ny § 75 a (om folkeforslag og folkeavstemninger) (Dokument 12:37 (2023–2024))
34. (448) Grunnlovsforslag fra Torgeir Knag Fylkesnes og Mona Fagerås om ny § 112 a (om at de viltlevende marine ressursene tilhører fellesskapet og skal komme kystsamfunnene til gode) (Dokument 12:38 (2023–2024))
35. (449) Grunnlovsforslag fra Peter Frølich og Audun Lysbakken om endring i § 90 (om dommerutnevnelser) (Dokument 12:39 (2023–2024))
36. (450) Grunnlovsforslag fra Per Olaf Lundteigen om endring i § 121 (om prosedyren for grunnlovsbehandling) (Dokument 12:40 (2023–2024))
37. (451) Grunnlovsforslag fra Carl I. Hagen om endring i § 89 (om Høyesteretts initiativrett) (Dokument 12:41 (2023–2024))
Enst.: Nr. 2–37 blir under presidentens ansvar å bekjentgjøre ved trykking for å komme til avgjørelse på første, annet eller tredje storting etter neste valg.
38. (452) En forsterket arbeidslinje – flere i jobb og færre på trygd (Meld. St. 33 (2023–2024))
39. (453) Endringer i statsbudsjettet 2024 under Arbeids- og inkluderingsdepartementet (endringer i permitteringsregelverket for fiskeindustrien) (Prop. 121 S (2023–2024))

40. (454) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Henrik Asheim, Aleksander Stokkebø, Mudassar Kapur, Kari-Anne Jønnes og Erlend Svardal Bøe om å la unge jobbe mer og skatte mindre (Dokument 8:178 S (2023–2024))
Enst.: Nr. 38–40 sendes arbeids- og sosialkomiteen.
41. (455) Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold (Meld. St. 35 (2023–2024))
42. (456) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mathilde Tybring-Gjedde, Nikolai Astrup og Lene Westgaard-Halle om en reell handlingsplan for sirkulær økonomi (Dokument 8:176 S (2023–2024))
43. (457) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Sveinung Rotevatn og Guri Melby om oppfølging av kvalitetsnormen for villaks (Dokument 8:177 S (2023–2024))
44. (458) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg, Sigrid Zurbuchen Heiberg og Une Bastholm om å stanse insektdøden (Dokument 8:179 S (2023–2024))
Enst.: Nr. 41–44 sendes energi- og miljøkomiteen.
45. (459) Endringer i trossamfunnsloven (aktivitets- og antallskrav) (Prop. 116 L (2023–2024))
46. (460) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Ingvild Wetrhus Thorsvik om å sikre alle foreldre muligheten til å være forelder til sitt eget barn (Dokument 8:180 S (2023–2024))
Enst.: Nr. 45 og 46 sendes familie- og kulturkomiteen.
47. (461) Perspektivmeldingen 2024 (Meld. St. 31 (2023–2024))
Enst.: Sendes finanskomiteen.
48. (462) Lov om abort (abortloven) (Prop. 117 L (2023–2024))
49. (463) Endringer i matloven mv. (forskriftshjemmel for å fremme helse) (Prop. 120 L (2023–2024))
50. (464) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Morten Wold, Morten Stordalen, Silje Hjemdal, Bård Hoksrud, Roy Steffensen, Tor André Johnsen, Erlend Wiborg, Dagfinn Henrik Olsen, Sylvi Listhaug og Bengt Rune Strifeldt om å støtte lokale drikkevarereprodusenter og styrke bøndernes inntektsmuligheter (Dokument 8:175 S (2023–2024))
Enst.: Nr. 48–50 sendes helse- og omsorgskomiteen.
51. (465) Datatilsynets og Personvernemndas årsrapportar for 2023 (Meld. St. 32 (2023–2024))
Enst.: Sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
52. (466) Arbeidsretta bistand frå styresmaktene til unge utanfor arbeidslivet (Dokument 3:17 (2023–2024))
53. (467) Bruk av kunstig intelligens i staten (Dokument 3:18 (2023–2024))
Enst.: Nr. 52 og 53 sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen.
54. (468) Endringer i konkurranseloven (innføring av markedsetterforskning) (Prop. 118 L (2023–2024))
Enst.: Sendes næringskomiteen.
55. (469) En mer praktisk skole. Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn (Meld. St. 34 (2023–2024))
56. (470) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Abid Raja og Grunde Almeland om styrking av kontaktlærerfunksjonen for å gi lærerne mer tid til elevene og legge bedre til rette for at hele laget rundt eleven får mer tid ute på skolene (Dokument 8:174 S (2023–2024))
Enst.: Nr. 55 og 56 sendes utdannings- og forskningskomiteen.
57. (471) Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EU, Island, Liechtenstein og Norge om en EØS-finansieringsordning for perioden mai 2021 – april 2028, avtale mellom Norge og EU om en norsk finansieringsordning for perioden mai 2021 – april 2028 og tilleggsprotokoll til avtalen mellom EØF og Norge, alle av 12. september 2024 (Prop. 119 S (2023–2024))
Enst.: Sendes utenriks- og forsvarskomiteen.

Presidenten [14:19:45]: Vi er da kommet til avslutning av det 168. storting – det tredje storting i innværende valgperiode. Før vi signerer protokollen vil presidenten gjerne si noen ord om virksomheten i den sesjonen vi nå legger bak oss.

Det har vært holdt i alt 102 stortingsmøter denne sesjonen. I løpet av disse møtene har vi behandlet til sammen 452 innstillinger og vedtatt 268 anmodninger til regjeringen.

Regjeringen har på sin side holdt 15 redegjørelser og besvart 35 interpellasjoner, 178 hovedspørsmål i den muntlige spørretimen og 305 hovedspørsmål i den ordinære spørretimen.

Regjeringen har videre overbrakt totalt 119 proposisjoner til Stortinget, hvorav 64 har vært lovforslag. Den har oversendt 35 stortingsmeldinger. Det er blitt framsett 180 representantforslag og levert inn over 2 900 skriftlige spørsmål. Gjennom innstillingsarbeidet er det blitt avholdt 66 muntlige høringer, og komiteene har mottatt skriftlige innspill i 188 saker.

Et enstemmig storting vedtok i mai endringer i Grunnloven, da vi behandlet saken om å gi et helhetlig grunnlovsværn for domstolene. I alt har fem forslag til grunnlovsendringer blitt vedtatt i denne valgperioden.

Videre har også denne stortingssesjonen vært preget av dramatiske utenrikspolitiske hendelser, og situasjonen i Midtøsten.

Blant andre sentrale saker Stortinget har behandlet, kan presidenten nevne forsvarsforliket, nasjonal transportplan, et nytt pensjonsforlik, saken om regjeringsapparatets håndtering av habilitetsregelverket og ny lov om universiteter og høyskoler.

Presidenten vil takke for innsatsen til alle som har vært involvert i Stortingets virksomhet i året som gikk.

Jeg erklærer herved forhandlingene i det 168. storting for avsluttet og ber representantene om å undertegne den framlagte protokollen.

Ber noen om ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 14.21.

Stortingets forhandlingsprotokoll ble deretter skrevet under av de tilstedeværende representanter:

Masud Gharakhani, Svein Harberg, Nils T. Bjørke, Morten Wold, Kari Henriksen, Ingrid Fiskaa, Abid Raja, Mani Hussaini, Hans Andreas Limi, Sverre Myrli, Jan Tore Sanner, Gro-Anita Mykjåland, Tuva Moflag, Geir Inge Lien, Heidi Nordby Lunde, Per Olaf Lundteigen, Dagfinn Henrik Olsen, Runar Sjøstad, Mona Nilsen, Sigbjørn Gjelsvik, Bjørnar Skjæran, Even A. Røed, Åsmund Aukrust, Marius Arion Nilsen, Kjell Ingolf Ropstad, Per Martin Sandtrøen, Peter Frølich, Bjørnar Moxnes, Marit Arnstad, Siv Mossleth, Maria Aasen-Svensrud, Ine Eriksen Søreide, Willfred Nordlund, Sveinung Rotevatn, Ingjerd Schie Schou, Eigil Knutsen, Torbjørn Vereide, Sylvi Listhaug, Ove Trellevik, Bengt Rune Strifeldt, Siri Gåsemyr Staalesen, Tellef Inge Mørland, Torstein Tvedt Solberg, Kathy Lie, Tina Bru, Frank Edvard Sve, Hadia Tajik, Anna Molberg, Terje Halleland, Erlend Larsen, Lene Westgaard-Halle, Anne Kristine Linnestad, Trine Lise Sundnes, Rune Støstad, Rigmor Aasrud, Bård Ludvig Thorheim, Solveig Vitanza, Bengt Fasteraune, Birgit Oline Kjerstad, Stein Erik Lauvås, Hårek Elvenes, Grete Wold, Kathrine Kleveland, Morten Stordalen, Ole André Myhrvold, Åse Kristin Ask Bakke, Helge Orten, Marie Sneve Martinussen, Marit Knutsdatter Strand, Anja Ninasdotter Abusland, Kari Elisabeth Kaski, Erlend Wiborg, André N. Skjelstad, Une Bastholm, Turid Kristensen, Kjerstin Wøyen Funderud, Carl I. Hagen, Henrik Asheim, Mona Fagerås, Jorodd Asphjell, Elise Waagen, Øystein Mathisen, Mudassar Kapur, Lan Marie Nguyen Berg, Erna Solberg, Marian Hussein, Dag-Inge Ulstein, Per Olav Tylidum, Odd Harald Hovland, Aleksander Øren Heen, Mathilde Tybring-Gjedde, Grunde Almeland, Lisa Marie Ness Klungland, Geir Adelsten Iversen, Alfred Jens Bjørlo, Liv Kari Eskeland, Sofie Marhaug, Tor Inge Eidesen, Irene Ojala, Terje Sørvik, Mímir Kristjánsson, Tom Einar Karlsen, Marte Mjøs Persen, Frode Jacobsen, Hege Bae Nyholt, Sigurd Kvammen Rafaelsen, Cato Brunvand Ellingsen, Helge André Njåstad, Seher Aydar, Christian Tybring-Gjedde, Sandra Bruflot, Guri Melby, Jenny Klinge, Ola Borten Moe, Per-Willy Amundsen, Rasmus Hans-

son, Truls Vasvik, Kamzy Gunaratnam, Linda Monsen Merkesdal, Åse Kristina Heien, Åslaug Sem-Jacobsen, Ola Elvestuen, Tove Elise Madland, Tobias Drevland Lund, Mahmoud Farahmand, Ragnhild Male Hartviksen, Audun Lysbakken, Roy Steffensen, Kirsti Leirtrø, Hans Inge Myrvold, Bård Hoksrud, Else Marie Rødby, Nils-Ole Foshaug, Sandra Borch, Aleksander Stokkebo, Sveinung Stensland, Margret Hagerup og Heidi Greni.

